

BVD-programmet ur anslaget 1:6 anslagspost 2

Växa Sverige är huvudman för det frivilliga BVD-programmet och efter många års arbete kunde vi under 2014 friförklara hela Sveriges nötkreaturspopulation från BVDV. Programmet har sedan dess övergått till en mer övervakande fas, vilket innebär fortsatt kontinuerlig riskbaserad provtagning för att snabbt kunna upptäcka och åtgärda eventuella nya utbrott av sjukdomen.

I och med bekämpningsprogrammets framväxt under 90-talet har Husdjursorganisationen arbetat fram olika system för bekämpande av smittsamma djursjukdomar. I dessa system återfinns databaser för programstyrning av provtagning, identifikation av prover, logistik för försändelser till laboratorier, svarsrutiner och åtgärder i förhållande till analysvar. Vi har samarbete med SLU och SVA, samt egen kompetens av forskare i epidemiologi, som arbetar med bekämpningsprogrammen.

Det övergripande målet för det frivilliga BVD-programmet 2015 var att i övervakningsregioner med riskbaserad provtagning upptäcka eventuella nyinfektioner. Sedan 2011 har det inte varit någon besättning nyinfekterad med BVD i Sverige.

En effektivisering av programmet skedde 2007 genom att riktat ta blodprover från kött djur i samband med slakt. Svensk Mjolk genomförde projektet "Övervakning av sjukdomsläge genom provtagning på slakteri" i samarbete med Jordbruksverket, Svenska Djurhälsovården, SVA och slakterinäringen. Systemet är implementerat på alla stora slakteriföretag. De mindre slakteriföretagen erbjuds en webbaserad lösning.

Uttag av mjölkprover sker vid Eurofins mjölkbedömningslaboratorium i Jönköping. Uttag av blodprover sker vid kontrollslakterier anslutna till Växa Sveriges system. Mindre provuttag genomförs i fält av husdjursföreningspersonal i samband med utredning och besättningar som inte övervakas tillfredställande enligt ovan beskrivna system.

Resultatet för den övervakande provtagningen under 2015 var 3 790 provtagna mjölkbesättningar (av 4 395 anslutna) och 3 704 provtagna dikobesättningar (av 9 916 anslutna), vilket ger:

- Mjolk = 99,9 % säkerhet att vi upptäcker smitta vid en prevalens på 0,2 % eller högre
- Diko= 89,2 % säkerhet att vi upptäcker smitta vid en prevalens på 0,2 % eller högre
- Mjolk + Diko (i hopslagen till en population) 99,9 % säkerhet att vi upptäcker smitta vid en prevalens på 0,2 % eller högre

Under 2015 har 7 djur från olika besättningar fallit ut som positiva i övervakningen. Samtliga är dikobesättningar provtagna via slakteri. Efter utredning och i vissa fall efter ytterligare provtagningar i besättningen har samtliga kunnat avskrivas och det finns ingen misstanke om pågående infektion i någon av dessa besättningar.

Under 2015 har, tillsammans med SVA, en ny översyn av programmet påbörjats för att ytterligare anpassa till det nya läget, det arbetet fortsätts under 2016. Målet är att ha ett upplägg med kostnadseffektiv övervakning via våra system med insamling av prover i slakten och via tankmjölk, utan att behöva ta prover i fält. Övervakningen måste samtidigt ligga på en nivå så att vi snabbt kan upptäcka om det skett nyinfektioner. Även formerna för det frivilliga programmet ska ses över.